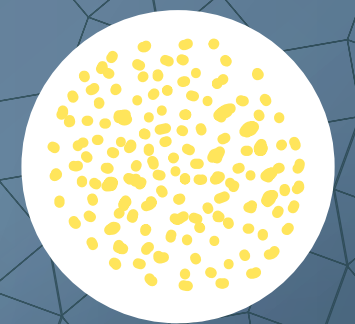
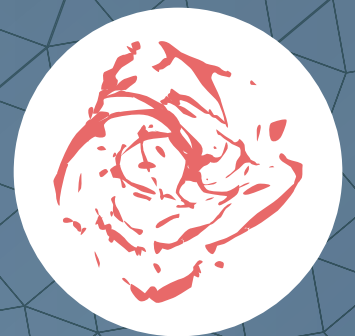
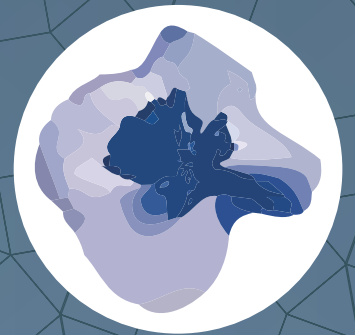

**Pohjoismaiden
ministerineuvoston
kulttuuriyhteistyön
strategia 2013–2020**

Pohjoismaiden ministerineuvoston kulttuuriyhteistyön strategia 2013–2020

Pohjoismaiden ministerineuvosto on pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön keskeinen tekijä. Ministerineuvoston toiminta kulttuurialalla on yhteydessä muuhun viralliseen ja epäviralliseen pohjoismaiseen yhteistyöhön Pohjoismaissa ja niiden ulkopuolella.

Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön tulee vaalia pohjoismaista kulttuuriperintöä historian, kulttuurin ja kielten aloilla jatkuvuuden turvaamiseksi. Työhön tulee sisällyttää myös uudet kulttuuri-ilmaukset ja suuntaukset. Muutokset muun muassa kulttuuri- ja taideohjelmien toimintaedellytyksissä, väestön koostumuksessa sekä tekniikan alalla edellyttävät joustavuutta ja uusiutumista.

Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön perusedellytys on pohjoismaisen hyödyn periaate, jonka mukaan yhteistyötä tehdään alueilla, joilla Pohjoismailla on yhteisiä etuja tai haasteita ja joilla pohjoismainen taso tarjoaa paremmat mahdollisuudet kehittää työtä tehokkaasti. Pohjolaa tulee kehittää ja vahvistaa alueena kokemusten- ja osaamisenvaihdon sekä verkostoitumisen kautta. Kielten ymmärtämistä tulee edistää Pohjoismaissa. Sananvapauden ja riippumattomuuden periaatteita on vaalittava. Kulttuuriyhteistyön tulee edistää kestävää kehitystä. Laajalti jalkautettu kulttuuriyhteistyö kehittää Pohjoismaiden asukkaiden yhteisöllisyyttä ja keskinäistä ymmärrystä ja vaikuttaa siten osaltaan Pohjoismaiden hyvinvointiyhteiskuntien yhtenäisyyteen.

Pohjoismaiden ministerineuvoston kulttuuriyhteistyön strategian 2013–2020 viisi pääaihetta ovat:

- Kestävä Pohjola
- Luova Pohjola
- Kulttuurienvälinen Pohjola
- Nuori Pohjola
- Digitaalinen Pohjola.

Näiden otsikoiden avulla kulttuuriministerineuvosto haluaa tarttua nyky-yhteiskunnan muutoksiin ja haasteisiin yleisesti ja etenkin kulttuurin alalla. Aiheet ovat osittain päällekkäisiä ja täydentävät toisiaan.

Kulttuuripolitiikan laadinnassa ja toteutuksessa tarvitaan enemmän tutkimusta ja laajempaa osaamis pohjaa. Digitalisointi ja muu tekninen kehitys, talous ja väestönkehitys, kansainvälistyminen ja globalisaatio sekä kulttuurin käytön muutokset asettavat uusia ehtoja. Osaamis pohjan kehittämistä tulee sen vuoksi priorisoida strategian toteutuksessa.

Pohjoismaista ja kansallista yhteistyötä on vahvistettava siten, että kulttuurialan pohjoismaisista panostuksista saadaan parhaat mahdolliset vaikutukset.

Strategia toimii Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisten laitosten ja yhteistyöelinten ohjausasiakirjana ja sitä toteutetaan seuraavasti:

- Laitosten omat toimintatavoitteet sekä tavoite- ja tulossopimukset ja vuosiraportointi. Laitoksia kehoitetaan määrittelemään strategian yleistavoitteiden pohjalta oman toiminnan kannalta tärkeät tavoitteet.
- Budjettitekstit, jotka sisältävät tulevan vuoden priorisoinnit.
- Kulttuuriministerineuvoston hyväksymät strategiset panostukset.
- Kansallisten kulttuuriviranomaisten ja pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön yhteistoiminnan vahvistaminen.
- Vuoropuhelun vahvistaminen kaikilla tasoilla.
- Vuosittainen kulttuurifoorumi, jossa pohjoismaiset laitokset, yhteistyöelimet ja ohjelmien edustajat keskustelevat strategian toteutukseen liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista poliittisella tasolla.
- Puheenjohtajakauden ohjelmat.

Vuonna 2016 suoritetaan puolivälisarviointi, jossa selvitetään työn edistymistä strategian tavoitteiden toteuttamisen kannalta sekä strategian tavoitteiden ajankohtaisuutta ja mahdollisia muutostarpeita.

Kulttuuriministerineuvosto hyväksyi Pohjoismaiden ministerineuvoston kulttuuriyhteistyön strategian 31. lokakuuta 2012.

Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön viisi pääaihetta 2013–2020

Kestävä Pohjola

**Tavoite: Pohjoismainen kulttuurielämä vahvistaa Pohjoismaiden yhteiskuntien kestävyttä saata-
vuuden ja osallistamisen keinoin.**

Elinvoimainen taide- ja kulttuurielämä on välttämättömyys nyky-yhteiskunnassa. Kulttuurielämykset ja kulttuuri-toiminta ovat tärkeitä sosiaaliselle kanssakäymiselle, identiteetin rakentumiselle ja osallistamiselle, jotka puolestaan edistävät luottamusta, kunnioitusta ja sosiaalisia suhteita asukkaiden välillä. Taide ja kulttuuri herättävät ajatuksia ja kehittävät meitä sekä yksilöinä että yhteisönä ja edistävät siten osaltaan myös kestävää yhteiskuntaa. Sen vuoksi on tärkeää, että taide- ja kulttuurielämysten tarjonta on monipuolista ja että kaikilla on mahdollisuus ilmaista itseään taiteen ja kulttuurin keinoin. Pohjoismaiden hyvinvointiyhteiskuntien mittaviin haasteisiin vastaamiseksi tulee hyödyntää useita sektoreita ja politiikan aloja kattavaa kokonaisvaltaista ajattelua. Kulttuuripanostukset vaikuttavat suuresti muihin yhteiskunnan tavoitteisiin, kuten elinkeinoelämän kehitykseen ja työpaikkoihin, kotouttamiseen ja osallistamiseen, terveyteen, oppimiseen ja luovuuteen.

Luova Pohjola

Tavoite: Pohjola on elinvoimainen, dynaaminen ja luova kulttuurialue.

Taide ja kulttuuri ovat pohjoismaisen yhteistyön kulmakiviä. Pohjoismaisten laitosten ja ohjelmien kautta tuetaan kaikkea yhteisestä kulttuuri-ilmmaisusta yksittäisen taiteilijan työhön. Kulttuuriministerineuvoston tulee edistää ja tukea korkeatasoista kulttuuri- ja taidetuotantoa. Pohjoismainen sektorienvälinen yhteistyö luo edellytykset kehittää pohjoismaisia vientituotteita maailmanmarkkinoille, samalla kun Pohjoismaat pyrkivät edistämään kulttuurialoja ja luovia toimialoja. Vahvempi ja pitkäjänteisempi yhteistyö auttaa osaltaan vahvistamaan pohjoismaisia kotimarkkinoita sekä lisäämään talouskasvua ja kansainvälistä painoarvoa. Pohjoismaista tavaramerkkiä tulee vahvistaa laatimalla luoville toimialoille kulttuuria koskevat tavoitteet.

Kulttuurienvälinen Pohjola

Tavoite: Kaikki Pohjoismaiden asukkaat tuntevat olevansa kotonaan Pohjoismaissa ja olevansa osa Pohjoismaiden kulttuuria.

Kulttuurisektori tarjoaa yhteisiä yhteistyön, vuoropuhelun ja mielipiteenvaihdon foorumeja ja kohtaamispaikkoja. Monimuotoisena kulttuuri-ilmaisuuna ilmenevä aktiivinen ja dynaaminen kulttuurielämä on keskeinen osa osallistavaa yhteiskuntaa. Kulttuurienvälisyydessä on kyse ”kulttuurien olemassaolosta ja tasapuolisesta vuorovaikutuksesta sekä mahdollisuudesta synnyttää

Nuori Pohjola

Tavoite: Pohjoismaiden lapset ja nuoret ovat luovia, osallistuvia ja kanta-aottavia toimijoita taiteen ja kulttuurin alalla.

Lapsilla ja nuorilla on tärkeä sija pohjoismaisessa kulttuuriyhteistyössä. Pohjoismailla on lapsia ja nuoria koskeva yhteinen näkemys, ja ne tunnustavat lasten ja nuorten oikeudet ja mahdollisuudet vaikuttaa omaan elämäänsä. On tärkeää priorisoida sekä lasten- että nuorten kulttuuria pohjoismaisissa tukijärjestelmissä. Kulttuuriministerineuvoston tulee tarkastella mahdollisuuksia osallistaa lapsia ja nuoria heitä koskeviin päätöksentekoprosesseihin. Pohjoismaisessa yhteistyössä tulee suhtautua dynaamisesti lasten ja nuorten kulttuuri-ilmaisuun muotoihin. Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön kautta lisätään lasten ja nuorten kiinnostusta pohjoismaisiin kieliin ja niiden ymmärtämistä. Kirjallisuudella on erityinen osa. Fyysisten ja digitaalisten kohtaamispaikkojen tulee kasvattaa taide- ja kulttuurikiinnostusta lasten ja nuorten parissa.

Digitaalinen Pohjola

Tavoite: Pohjoismainen kulttuuri hyödyntää digitaalisen viestinnän kaikkia mahdollisuuksia.

Digitalisointi tuo Pohjoismaille suuria mahdollisuuksia yhä globaalimmassa nykymaailmassa. Se tuo mukanaan mahdollisuuksia yhteisille, kulttuuriin ja kieleen liittyville elämyksille ja voi sillä tavoin edistää pohjoismaista yhteenkuuluvuutta. Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön tulee hyödyntää uutta tekniikkaa työssään sanan- ja lehdistönvapauden vaalimiseksi ja turvata pohjoismaisen taiteen ja kulttuurin saatavuus ja tunnettuus. Digitaalinen viestintä on tärkeä osa kulttuuritarjonnan saatavuuden demokratisoimista. Pohjoismaista tekijänoikeusmallia tulee kehittää demokraattiselta pohjalta, ja Pohjoismaiden yleisradioyhtiöille ja laadukkaalle elokuvatuotannolle on tarjottava parhaat mahdolliset edellytykset, jotta laaja pohjoismainen tarjonta saadaan kaikkien saataville. Alan jatkuva tutkimus ja mediaosaamisen karttuminen vahvistavat Pohjoismaiden asukkaiden tulevaisuuden mahdollisuuksia.

norden

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimpia alueellisia yhteistyömuotoja. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Pohjoismaiden ministerineuvosto on pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön keskeinen tekijä. Ministerineuvoston toiminta kulttuurialalla on yhteydessä muuhun viralliseen ja epäviralliseen pohjoismaiseen yhteistyöhön Pohjoismaissa ja niiden ulkopuolella.

Pohjoismaista ja kansallista yhteistyötä on vahvistettava siten, että kulttuurialan pohjoismaisista panostuksista saadaan parhaat mahdolliset vaikutukset.

Pohjoismaiden ministerineuvosto
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
Puhelin (+45) 3396 0200
www.norden.org

ISBN 978-92-893-2474-8

ANP 2013:711

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2013

Ulkoasu: Maria Hagerup ja Benjamin Andresen
Painos: 1 000 / Paino: Rosendahls-Schultz Grafisk
Kirjasinlaji: Meta LF / Paperi: Munken Lynx
Printed in Denmark

www.norden.org/fi/julkaisut